Bağırsak kanserinin erken tanılanması

The Cancer Council Victoria

Bağırsak kanseri (kolonrektum kanseri olarak da bilinir), yaygın olan deri kanserleri hariç, Avustralya'da en sık görülen kanser türüdür.
Çoğu kez hastalık tedavi edilip iyileştirilebilecek erken dönemde tanılanabilir. Ayrıca, bağırsak kanseri riskini azaltabileceğiniz bazı önlemler de bulunmaktadır.

Bağırsak nedir?

Bağırsak sindirim kanalının en uzun bölümüdür ('the gut'). Bağırsak iki bölümden oluşur:

- gıdanın sindirildiği ince bağırsaklar
- su ve tuzların sindirildiği kalın bağırsak.

Kalın bağırsak, kolon ve rektum (düz bağırsak) olmak üzere iki bölüme ayrılır.

Bağırsak kanseri nedir?

Bağırsak kanseri, çoğunlukla kalın bağırsağın dokusunda başladığı görülen kanserli tümörlerin oluşumudur. Bedenin başka bölümlerine sıçramadan (metastaz oluşması), bulunduğu yerde uzunca bir süre büyümeye devam eder.

İşte bu nedenle, ne kadar erken saptanırsa tedavi edilme şansı o kadar fazla olur. Erken dönemde saptanan kanserin %90 oranında iyileşme şansı bulunmaktadır.

Bağırsak kanseri ne kadar yaygındır?

Bağırsak kanseri, Victoria Eyaleti içinde kadın ve erkekleri etkileyen en yaygın kanser türüdür. Her yıl 3,000'den çok kişide tanılanmaktadır.

Bağırsak kanseri riski kimlerde bulunur?

Bağırsak kanseri her yaşta görülebilir ancak elli yaşın üstündeyseniz, risk daha büyüktür.

Aşağıda belirtilen durumlarda bağırsak kanseri riski ayrıca artar:

- aile geçmişinde bağırsak kanserinin çokca görülmüş olması
- sekiz yılı aşkın bir süre yaygın biçimde iltihaplı bağırsak hastalığı (ülseratif kolit ya da Crohn koliti gibi) geçirmekte olmak.

Bu etkenler sizde bulunuyorsa, bağırsak kanseri riski konusunda doktorunuzla görüşünüz.

Bağırsak kanserinin belirtileri

Her bağırsak kanserinin belirtileri yoktur ancak aşağıda açıklanan bulgular sizde bulunuyorsa, doktorunuzu görmelisiniz:

- makatınızdan kanama ya da büyük aptest sonrası herhangi bir kanama belirtisi
- büyük aptestinizle ilgili alışkanlıklarınızda süreklilik gösteren değişme: örneğin, gevşek ya da daha sık dışarı çıkma, artan kabızlık ve/veya alışılmıştan çok tuvalete gitme gereksinimi gibi
- bağırsaklarınızın tam olarak boşalmadığı duygusu
- nedeni açıklanamayan yorgunluk duygusu, güçsüzlük ya da nefessiz kalma. Bu durumlar demir eksikliği nedeniyle kansızlığa bağlı olabilir. Bu tür kansızlık bağırsak kanseri sonucu oluşabilir.
- karın ağrısı
- belirli bir neden olmadan kilo kaybı.

SİNDİRİM BORUSU

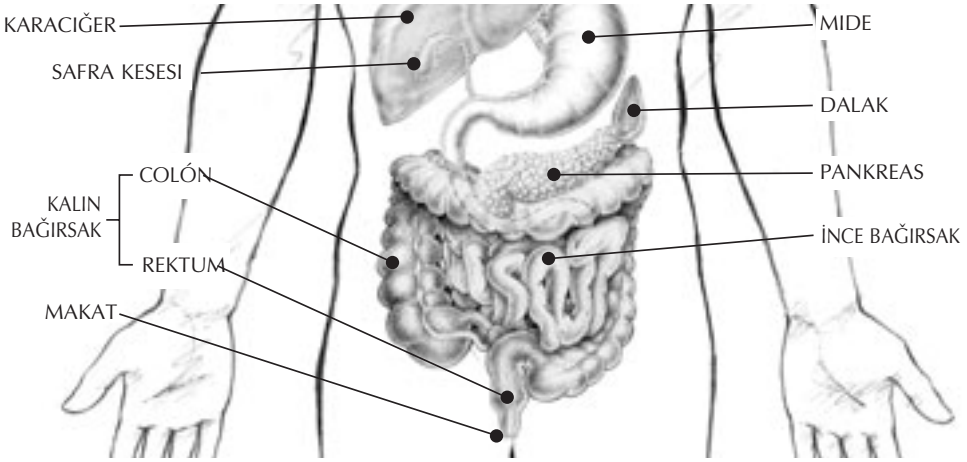

▶ *Turkish*

Finding Bowel Cancer Early

Kanser bilgi hattı:

- **Türkçe**
  (03) 9209 0169
- **İngilizce**
  13 11 20

Proudly sponsored by
ExxonMobil
Esso Mobil

1 Rathdowne Street
Carlton Vic 3053
Australia
Telephone: 61 (0)3 9635 5000
Facsimile: 61 (0)3 9635 5270
enquiries@cancervic.org.au
www.cancervic.org.au

August 2004

Bağırsak kanserinin erken tanılanması

The Cancer Council Victoria

Kırk yaşın üstünde bulunan kişiler, bağırsak kanseri uyarıcı belirtilerine dikkat etmelidirler. Bu belirtiler varsa, sizin için gerekli bulunabilecek testlere gönderecek olan doktorunuzla görüşün. Bu belirtiler çoğunlukla sonuçta önemsiz nedenlere bağlanacaktır, ancak bağırsak kanseriyse, bunun erken ortaya çıkarılması en iyi çözüm yoludur.

Bağırsak kanseri taraması

Bağırsak kanseri taraması, açıkça belirtileri görülmeyen kişilerin testten geçirilmesi ile ilgilidir. Elli yaşın üstünde bulunan sağlıklı kişiler için, dışkıda belirsiz kan testi (faecal occult blood test) (FOBT) ile araştırma uygulanması önerilmektedir.

Dışkıda belirsiz kan testi (FOBT)

FOBT, bağırsak kanserinin erken belirtileri ile ilgili basit bir testtir. Bir tür test aygıtı ile iki ya da üç kez dışkıdan çok küçük örnekler alınarak gerçekleştirilir. Bu örnekler evde toplanır ve incelenmek üzere bir laboratuvara gönderilir.

FOBT ile dışkı içinde çok küçük miktarlarda kan belirtileri araştırılır (gözünüzle göremeyeceğiniz kan belirtileri). Dışkıda görülen kan, bir polip (bağırsak içinde oluşan ve ilerde kansere dönüşebilecek bir doku) ya da kanayan bir bağırsak kanseri nedeniyle oluşabilir. Dışkı içinde kan bulunması durumunda, kanamanın nedenini bulmak amacıyla daha başka testlerin uygulanması gerekecektir.

Bağırsak kanserinin erken dönemde tanılanması durumunda büyük olasılıkla (%90) tedavisinin mümkün olduğunu unutmayın. FOBT yoluyla saptanan polipler kansere dönüşmeden alınabilirler.

FOBT'u nerede yaptırabilirim?

Elli yaşın üstünde bulunan kadın ve erkeklerin, her iki yılda bir FOBT için doktorlarını görmeleri gerekir.

Bağırsak kanseri riskini nasıl azaltabilirsiniz

Aşağıda belirtilen uygulamalarla bağırsak kanseri riskinin azaltılmasına yardımcı olabilirsiniz:

- çok az miktarda hayvansal yağ ve bol miktarda sebze ve meyve yiyerek, sağlıklı bir beslenme biçimi uygulayarak
- sağlıklı kilo düzeyini koruyarak
- düzenli egzersiz yaparak
- sigara içmeyerek.

Bu anılan öğütlere uymanız, hiç bir zaman bağırsak kanserine yakalanmayacaksınız demek değildir ancak, böylece riskinizi azaltacak ve sağlığınız için yararlı başka olanaklar sağlayacaksınız.

▶ *Turkish*

Finding Bowel Cancer Early

Kanser bilgi hattı:

- **Türkçe**
  (03) 9209 0169
- **İngilizce**
  13 11 20

Proudly sponsored by
ExxonMobil
Esso Mobil

1 Rathdowne Street
Carlton Vic 3053
Australia
Telephone: 61 (0)3 9635 5000
Facsimile: 61 (0)3 9635 5270
enquiries@cancervic.org.au
www.cancervic.org.au

August 2004